СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXX. | Число 291. | Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 15. грудня, 1922. | VOL. XXX. | No. 291. | Jersey City, N. J., Friday, December 15, 1922. | THREE CENTS

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

ПРОТЕСТУЙМО ГРОМАДНО В НЕДІЛЮ 17-ГО ГРУДНЯ ПРОТИ ЛЯЦЬКИХ РОЗБОЇВ В РІДНОМУ КРАЮ, АЛЕ І НЕ ЗАБУДЬМО В ТОЙ ДЕНЬ ЗІБРАТИ В КОЖДІЙ ГРОМАДІ ХОЧ НАЙМЕНЬШУ ЖЕРТВУ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ! ---- БИЙМО ЛЯХІВ ЗЗА МОРЯ АМЕРИКАНСЬКИМИ ДОЛЯРАМИ, КОЛИ НЕ МОЖЕМО З АМЕРИКАНСЬКИХ ГАРМАТ! ДОЛЯРОВІ КУЛІ СЕ ТЕЖ СИЛЬНЕ ОРУЖЄ ПРОТИ ЛЯХВИ. ---- ЖЕРТВИ ШЛІТЬ ДО:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 SOUTHERN BUILDING - - - - - - WASHINGTON, D. C.

ПОЧАТОК ПРОЦЕСУ ЗА МАСАКРУ СКЕБІВ

МАРІОН, Илиноjс, 13. грудня. — По довгих, кількатижневих приготованнях нині почався нарешті в місцевім суді розправа проти майнерів та юнійних урядників, котриж обжаловують за участь в масакрі страйколомів та вартівників копальні в Герин.

Ціла саля набита битком цікавими людьми, межи котрими майже одну третину становлять газетярі. В перших лавках сидять жінки обжалованих, богато з них з немовлятами на руках. Суддя старається всіми силами удержати порядок та не допустити присяжних до стикання з публикою. Обжалуване стейтовий генеральний прокуратор Брандидж, а боронить ряд адвокатів під проводом Френка Фарингтона, голови илинойської майнерської юнії.

Прокураторія старається доказати, що обжаловані були в час масакри на місци подій та що вони брали в масакрі чинну участь. Оборона хоче доказати наперед, що обжаловані не були на місци подій, та що зрештою ціла масакра страйколомів не була мордом, а оправданою самообороною майнерів, нападених скебами та сторожами копалень, спровадженими з других повітів спеціяльно на те, щоби знущаннями, грубим трактованием та тим подібними способами спровокувати якісь острійші виступи зі сторони страйкарів.

ЮНІЯ ПОНОСИТЬ КОШТИ ОБОРОНИ.

Перший день розправи зазначився переслуханнем лишень підрядних свідків. Переслухане перших доказових свідків прокураторії наступить доперва завтра. Цікавою подією нинішного дня була заява адвоката оборони Кера; він заявив публично в суді, що з огляду на те, що илинойська торговельна палата посунулася в своїй ненависти до робітників так далеко, що власними грішми оплачує кошта судового переслідування учасників герinської масакри, илинойська майнерська юнія вважає за відповідне оголосити, що вона буде платити кошта оборони та що вона готова заплатити кождому робітникови, що схоче прийти на розправу яко свідок, кошта дороги та по 10 долярів за кождий страчений день роботи.

ПЕРЕСЛУХАННЄ В СПРАВІ ОБЖАЛОВАННЯ МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Межи свідками, що були нині переслухані в справі обжаловань генерального прокуратора Догерті, поданих конгресменом Келером, були: агент департаменту судівництва Бернс, довкола котрого особи оберталося майже все дотеперішнє переслуханнє; каліфорнійський сенатор Джонсон; та бувший генеральний прокуратор Викершем.

Бернс обороняв себе перед ріжними закидами, піднесеними про нього на одказ, що він не надається на агента департаменту судівництва. Сенатор Джансон давав йому „свідоцтво його характеру".

Немале роздрнення викликав голова комісії конгресмен Волстед своєю заявою, що предложені досі докази не виказують ніякої вини Догерті. Обвинуючий конгресмен Келер заявив, що Волстед старається за всяку ціну „вибілити" Догерті.

ГАРДИНГ ОБОРОНЯЄ ЗАГРАНИЧНУ ПОЛІТИКУ УРЯДУ

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — З нагоди річного зібрання генеральної ради Американського Червоного Хреста президент Гардинг виголосив коротку промову, в котрій піднів, що Америка не забуває на світ, але дає всюди вживати свого впливу в інтересі людства.

ХОЧУТЬ ЗЛУЧИТИ ДВА ВОЄННІ ДЕПАРТАМЕНТИ В ОДИН

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Волтер Бравн, голова комісії для реорганізації уряду, предложив президентови Гардингови проект злуки департаментів війни та фльоти в один, так щоби на будуче в кабінеті президента засідав лишень один міністер, якому знов підлягали би два секретарі, один для фльоти другий для армії.

ДОБАЧУЮТЬ ПОТРЕБУ НОВОЇ МОРСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Комітет палати послів для видатків заявив, що президент Гардинг повинен в найкоротшім часі скликати ще одну конференцію для дальшого обмежения зорушень на морю, бо в противнім разі межи державами світа прийде до нових перегонів в будованню скорих кружляків та підводних лодок.

НЕ ХОЧУТЬ ДАТИ ВІЙСКА ПРОГІБІЦІЙНИМ АГЕНТАМ

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Міністер війни Вікс відмовився дати федеральним прогібіційним агентам військову допомогу для боротьби з кентакськими „муншайнерами", що в отвертій битві вбили двох агентів.

ВЕЛИКА ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

ГАВСТОН, Тексас, 13. грудня. — Коло міста Гамбел, що лежить від Гавстон яких 16 миль на північ, розбився поїзд зелізниці Гавстон Іст Енд Вест Тексас. Наслідком катастрофи погибло на місци 20 осіб, а яких 50 осіб тяжко ранено.

В ОБОРОНІ СВОБОДИ ЗБОРІВ

ЕБЕНБЕРГ, Па., 12. грудня. — Місцевий стейтовий суд розбирав дуже цікавий процес за свободу зборів.

Підчас послідного страйку вуглевих робітників шериф околиці видав був заборону відбувати публичні збори. Нюйорська Ліга Горожанських Свобід вислала свого представника, щоби він виступив проти сеї заборони. Представник, Артур Гарфілд на імя, сейчас урядив збори страйкуючих майнерів. Збори розбив йому Л. Арбогест, урядник вуглевого підприємства, на спілку з чотирма полісманами копальні. Гарфілд пізвав його за се до суду, і вислідом процесу була нинішна розправа.

Суд признав вчинок копальняного урядника безправством і засудив обвинених на 10 долярів грivни кождого та на кошти поступовання.

ПРОЦЕС ПРОТИ ВИНОВНИКА МАСАКРИ СКЕБІВ

МАРІОН, Илинойс, 12. грудня. — Процес проти майнерів та юнійних урядників, обжалованих за масакру страйколомів в Герин, має почутися наново завтра.

Хоча державна прокураторія заповідає, що вона буде старатися добитися від лави присяжних засуду обвинених, вона сама признає, що дістати засуджуючий присуд буде дуже трудно з огляду на загальний настрій населення, ворожий страйколомам.

Федеральна прокураторія з огляду на се вже тепер думає над тим, на якій основі можна би перевести справу до федеральних судів на випадок, якби обжалованих увільнила стейтова лава присяжних суддів.

ПОГИБ ЧЕРЕЗ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ

У вівторок поповнив в Ню Йорку самовбийство один італійський іміграпт, 18-літний Петро Клементе. Поліція, котра розвела слідство в справі самогубства, каже, що причиною роспучливого кроку було те, що хлопчина не міг навчитися англійської мови, якої знанє було йому конче потрібне, щоби дістатися в Америці медичні студії, розпочаті в Італії.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ПОСТАВЛЯТЬ СВОЇ ЗАКОНОДАТНІ ДОМАГАННЄ

Нюйорська федерація Праці заповідає скликаннє спеціяльної робітничої конференції до міста Олбані в ціли вироблення пляну робітничого законодавства, котрий буде опісля предложений яко робітниче домаганнє стейтової леґіслятури.

ВИБУХ НА КОРАБЛИ

В суботу вибух на стоячім в нюйорськім порті кораблі „Фиджей" з лінії „Мапсон" збірник згущеного воздуха. Наслідком вибуху погиб на місци машиніст корабля, вдарений відломком кітла в голову. Кромі сього вибух ранив 5 других моряків.

НАЙБІЛЬША АСЕКУРАЦІЯ НА СКРИПКУ

Американець так боїться втратити скрипку свого батька, що він заасекурував її на 10,000 долярів. Скрипка мала бути вже кілька поколінь в родині Давнінгів. Однак, справдішної слави набрала вона від часу, як вона попала в руки батька теперішнього її посідача. Батько саме служив за пільота на кораблі одного річного корабля, котрий пливав по ріці Місісіпі а на котрім вімий американський письменник Марк Твейн служив за заступника пільота. Межи старим Давнінгом та Марком Твейном розвинулася досмертна приязнь. Марк Твейн представив Давнінґа як „граючого пільота" в своїм творі „Житє на ріці Місісіпі".

КОРАБЕЛЬ РОЗБИВСЯ НА СКАЛАХ

Яких сімдесять миль від міста Сан Франциско, в стейті Каліфорнії, розбився на скелях англійський торговельний перевозовий корабель „Ортерик".

Корабель наїхав на скали серед темної та мрачної ночи. Йому сейчас поспішили на поміч другі кораблі, пробуючи витягнути його зі скал. Спроби не повелися, і кораблеві мусіли вертатися, забравши на свої поклади моряків розбитого корабля.

ЖЕРТВА ЗНАННЯ

З девятого поверху одного апартментового дому при Риверсайд Драв в Ню Йорку впав „виндоклінер" Л. Минджел, котрий чистив там вікна. Нещасний впав на бурковане подвіря та погиб на місци.

СТРАХ ПЯНОГО ПОЛЬСЬКОГО ЖАНДАРМА

Між Поляками поширилась тривожна чутка, що в с. Березові вижнім появилась „гайдамацька ватага", яка розкроїла голову одному жандармови. В звязку із цим заарештовано вісьмох парубків і скованих відставлено до Печеніжина. Однак по переправодженню слідства мало виявилось, що а ділі було цілком инакше. Як у нашій „Малопольщі" є на порядку деннім, ішов собі пяний жандарм від молодиці, а йому на зустріч йшла, співаючи стрілецькі пісні, гурма парубків. Жандармови показалося з пяна, що то „українська кавалерія" і він почав стріляти, а що йому руки дрожали, то дав нагам знати. І так тікаючи попав на телеграфічний стовп чи якусь вербу і розбив собі голову. У що саме ударився, то він тепер не памятає, бо тоді був пяний. Фактом тільки є те, що тепер пан „пшодовник" потягнув його до відповідальности.

ЛЯЦЬКІ ОФІЦИРИ БЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ

Через Березів нижній пов. Печеніжин переходив у с. Текучі, після арештування там о. пароха Костюка відділ піхоти, правдоподібно для настрашення „розагітованого попом" населення. По переду, як звичайно, їхав на коні і з доброю нагайкою в руках старшина. Цей пан побив добре своїм канчуком ідучого в противної сторони малолітного хлопчину за це, що той не скинув перед ним шапки, примовляючи при тім: „а ти хаме, а ти смаркачу, а ти руска свиньо" і т. д. Другого такогож хлопчину побив до безтямя за те, що ідучи з ним на підводу, не розумів з переляку крикливої команди офіцира, на чужій для підростка мові і не кермував по його вказівкам підводою.

ЛОРД КОРЗОН ГРОЗИТЬ ТУРКАМ, ЩО МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ РОЗВЯЖЕТЬСЯ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 13. грудня. — На нинішній сесії конференції британський міністер закордонних справ лорд Корзон заявив, що коли Турки не дадуть дійсних запорук для охорони християнських меньшостий в Туреччині, то мирова конференція скінчиться скорше ніж турецька делегація сподівається.

ФРАНЦУСЬКИЙ КАБІНЕТ ПІДПИРАЄ СВОГО ПРЕМЄРА

ПАРИЖ, 13. грудня. — Французький міністерський кабінет потвердив становище премієра Пуанкаре на конференції в Лондоні.

У ВАРШАВІ ДАЛІ ЩЕ НЕСПОКОЇ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 12. грудня. — Польський міністер внутрішніх справ був змушений уступити ізза понеділкових заворушень у Варшаві з приводу присяги нового президента Польщі Гаврила Нарутовича.

Також усунено шефа поліції у Варшаві. Кромі того проти нього буде судове дохоження.

Нині ціла Варшава все ще схвильована. Військо і жовніри патролювали улиці і розганяли товпи робітників, котрі приготовляли демонстрацію у відповідь на понеділкові вшехпольські бучі.

Майже усе робітництво вийшло на страйк для протесту проти вшехпольських буч. Весь рух в цілому місті спаралізований. Всі трамваї були спинені увесь день. Електричне світло було перерване.

Варшавці бояться нових заворушень з нагоди похорону жертв вшехпольської бучі.

Подібні демонстрації як у Варшаві були також в других містах Польщі а особливо в Познані, головному місті прусcької Польщі.

Вшехполяки піднесли бунт ізза того, що про вибір Нарутовича президентом Польщі рішили голоси Жидів, проти котрих вони від ряду літ організують економічний бойкот.

ВАРШАВА УСПОКОЮЄТЬСЯ

ВАРШАВА, столиця Польщі, 13. грудня. — Варшава поволи успокоюється. Вшехполяки покинули опозицію проти нового президента Польщі Нарутовича. Генерал Галлер видав відозву до населення, в якій взиває, щоби шанувало конституцію.

Президент Нарутович завтра обіймає урядованнє. Кабінет формально подасться до димісії, але президент тимчасово його задержить в урядованню.

КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ РОЗБИЛАСЬ

ЛОНДОН, 12. грудня. — Тут одержано депешу з Гелсінґфорсу, столиці Фінляндії, яка сповіщає, що розоружна конференція в Москві, у якій брали участь крім Москалів також представники Польщі і балтійських держав, розбилася, бо учасники в основних справах нарад не могли прийти до згоди і порозуміння.

ВІРМЕНСЬКИЙ ПАТРІЯРХ ВТІКАЄ ПЕРЕД ТУРКАМИ

ЛОНДОН, 12. грудня. — Вірменський патріярх в Царгороді, Зазене, уступив зі свого становища і втік до Болгарії.

Телеграма з Царгорода, яка подає сю вістку, зазначує, що турецька влада домагалась від нього, щоби підписав заяву, в якій виступив би проти вірменських представників у Парижі, і висловив певність, що Вірмени є щасливі під турецькою владою.

ПОХОРОН УБИТОГО ІРЛЯНДСЬКОГО ПОСЛА

КОРК, Ірляндія, 12. грудня. — Нині відбувся тут похорон посла ірляндського парляменту Сіна Гейлса, котрого минулого тижня вбили республиканські повстанці в Дабліні.

З приводу сього похорону ціле місто було в жалобі. Військо віддало покійному всі військові почести.

По відправі в катедрі, яку відслужив епископ Корку, відвезено тлінні останки покійного на цвинтар до родинної могили. Здовж дорогою уставилась громадно публика.

АМЕРИКАНСЬКІ НІМЦІ ДІТЯМ В НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН, 12. грудня. — Німецький центральний комітет з Ню Йорку прислав значнійшу суму гроший на дарунки для німецьких дітей в Берліні і в других містах Німеччини.

ПАПА РИМСЬКИЙ ЗЛОЖИВ 1,000,000 ЛІР НА ГОЛОДУЮЧИХ В РОСІЇ

РИМ, столиця Італії, 12. грудня. — Папа римський жертвував 1,000,000 лір ($40,000) на поміч голодуючим в Росії.

Папа римський дав ту жертву на просьбу російського большевицького уряду, котрий просив, щоби католицька місія в Росії живила 20,000 голодуючих в Оребурській губернії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

„ПОЛЬСЬКА НЄРЖОНДЕМ СТОЇ".

Перші проби псевдоконституційного життя в Польщі принесли просто скандальні політичні події.

Представити собі лишень сцену, як державний ґенерал, іменований диктатором для здушення повстання проти польської держави в Галичині, приїзджає до Варшави в передодень виборів президента держави і виголошує до товпи підбурюючу промову, яка в два дні опісля відбивається кровавими заворушеннями проти уряду. Представити собі лишень кроваву демонстрацію проти ново-вибраного президента в самій столиці держави, як в хвилю, яка звичайно обеднує всі партії, в яку звичайно по других краях забуваються всі ворожнечі кампанії, Поляки витягають мечі, ладують рушниці та женуть до себе до штурму. Представити собі президента, котрий місто дякувати сто-тисячній товпі за овацію, жде в страху цілими годинами в соймовім будинку, поки поліція шаблями прорубає йому дорогу серед живого людського валу, що жде його привитати цеглами, гнилими яйцями, болотом. Представити собі столицю, „святкуючу" вибір президента бойкотом, замкненими крамницями, повним паралїжом промислового та торговельного руху! Справді скандал небувалий! Рівного йому тяжко найти в історії. Хиба як ще існувала історична Польща, хиба тоді трафлялося щось рівно скандального!

Спомин історичного польського королівства насувається в память мимоволі, так як мимоволі насувається заключенне, що така держава мусить так само покінчити своє життє, як покінчила історична Польща. Навіть причини упадку нової польської держави зарисовуються вже тепер і навіть при них згадується історія. Найвизначнійші польські історики, як професор краківського університету Бобжинський, стверджують, що головною причиною упадку історичної Польщі, була її імперіялістична політика на Литві, Білій Руси та Україні; її розріст на схід; розлятте польських культурних сил по великих просторах чужих народів. Історія повтарається на наших очах. Бо підкладом „святочних" заворушень у Варшаві є якраз польська інвазія на українські, білоруські та литовські землі. Власне з тих земель в польский сойм увійшли українські, литовські, білоруські та жидівські посли та сенатори, котрі рішили, хто має бути президентом Польщі, як український гетьман Хмельницький рішав про вибір нездарного Яна Казимира польським королем. Правда, в голосах поневолених Польщею народів за Нарутовичем не можна бачити ніякого признання для Нарутовича, бо Нарутович не є приятелем ні Українців, ні Жидів, ні Литовців, ні Білорусинів, як не був ним колись Ян Казимир. Голосованне за Нарутовичем — се більше голоси, віддані проти вшехпольського кандидата Замойського, як голоси, віддані за Нарутовичом. Се був скорше вибір межи двома бідами. Се був вибір менчого чорта понад більшого.

Всеж таки й він образив польську буту, бо показав, що навіть при нинішнім безправстві поневолених народів Польщі в заїлій боротьбі польських партій будуть рішати отсі поневолені народи, отсі ненависні Ляхам Українці, Жиди, Литовці, Білорусини й Москалі. Загорілі Поляки добачили в скандальній для них ситуації ображений „гонор народови" і кинулися латати діраву честь кулями снігу в свого президента, кровавими демонстраціями, бойкотом жидівських крамниць...

Серед закукурічення вони й не доглянули глибшого значіння послідних подій в Польщі. Не добачили, що се рука відвічної, історичної справедливости пише на мурах Польщі страшний засуд скорого упадку.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА РОБІТНИЦЯ ПРО НЕГАЙНУ ДОПОМОГУ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Громадянка КАТЕРИНА КАЧМАР, з Ст. Пол, Минн., пересилаючи до Галицької Місії у Вашинґтоні свою жертву на визвольну боротьбу, пише:

Мій чоловік післав недавно 10 дол. на Фонд Негайної Допомоги, але я собі думаю, що то замало і посилаю ще других 10 дол. від себе. Я мала за ті гроші купити собі дещо на свята, але коли прочитала в наших часописях про те все, що наші вороги Ляхи виробляють з нашими братами на нашій рідній землі, постановила вислати тих кілька долярів на одну кулю для наших проклятих гнобителів.

Я думаю, що тут в Америці є богато патріотичних наших українських жінок, які розуміють добре те велике народне нещасте, яке впало на старий край. Я вірю, що вони заощадять кілька долярів на сьогорічних Різдвяних святах і відмовлять собі того, що неконечно потрібне, а заощаджений в той спосіб гріш перешлють на оборону Рідного Краю.

Кожда жінка, що веде дім і кожда дівчина може легко се зробити. А тоді пісня „Душу тіло ми положим..." не буде у нас пустими словами. Не кладемо тіло за рідний край, так положім доляри. А в той спосіб покажемо найкрасше, чи ми Українки патріотки, дійсні сестри козацького роду.

Катерина Качмар.

ПАМЯТАЙТЕ НА
ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Українські громади в Америці! Бороніть Рідний Край, памятайте на Фонд Негайної Допомоги. Складайте жертви громадно і сейчас, а шліть їх до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ДО КУЛЬТУРНОГО СВІТА В СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

1. Правне становище Східної Галичини.

Східна Галичина становить на підставі мирових договорів окремий край, котрий відграничено від с у с і д н і х держав Польщі, Чехословаччини й Румунії держанвими границями, установленими Найвищою Радою мирової конференції дня 8. грудня 1919 р. (т. зв. лінією Керсона) і севрським договором з дня 10. серпня 1920 року. Східна Галичина є на підставі артикулу 91. сенжерменського мирового договору під суверенітетом великих держав Антанти, котрі прирекли вирішити державне становище сеї території по думці волі населення сього краю (постанова Найвищої Ради з 25. червня 1919).

До часу вирішення сього державного становища Східної Галичини Польща ніколи не одержала від держав Антанти мандату до ведення цивільної адміністрації сього краю і являється виключно лише тимчасовим мілітарним окупантом Східної Галичини.

Як тимчасовий мілітарний окупант не має отже Польща права виконувати якихнебудь актів цивільної адміністрації у Східній Галичині, а тим менше зміняти в тім краю закони.

2. Протиправні акти польської окупаційної влади у Східній Галичині.

Всупереч повищому правному положенню в Східній Галичині 1. Польща неправно розтягнула обовязуючу силу польських законів на території Східної Галичини, примінюючи їх в цілях фізичного, культурного, економічного й національного знищення української більшости (74.4%) Східної Галичини. З окрема примінила безправно на території Східної Галичини земельний закон, ухвалений варшавським соймом і веде у Східній Галичині безпощадну кольонізацію сього краю польським елементом, спровадженим зпоза границь Східної Галичини. За час перших двох літ ведення кольонізації в тім краю розпарцелювала Польща звиж 160.000 чектарів східно-галицької землі, се є ¼ часть усього східно-галицького земельного резервуару і вщіпила в український національний організм сього краю звиж чверть міліона Поляків з корінної Польщі. Коли за весь час пруської кольонізації яка викликала обуренне всього культурного світа, розпарцельовано від 1886 р. до 1913 р. кругло 307.000 чектарів польської землі між німецьких кольоністів, то у Східній Галичині розпарцелювала Польща за несповна 2 роки аж 160,000 гектарів, тоє більше як половину простору, скольонізованого свого часу за 27 літ пруською кольонізаційною комісією.

2. Дальше видала Польща ряд законів і розпорядків, які нарушують суверенність та інтеґральну територіяльну цілість Східної Галичини, іменно: а) знесла найвищу автономну власть у тім краю: Краєвий Виділ у Львові; б) знесла найвищу адміністраційну власть у тім краю: Галицьке Намісництво у Львові; в) поділила край на три воєвідства: львівське, тернопільське і станиславівське й піддала їх безпосередній владі польського уряду у Варшаві; г) при поділі Східної Галичини на воєвідства нарушила Польща границі Східної Галичини й територіяльну інтеґральність сеї території, бо влучила до львівського воєвідства повіти, приналежні на основі мирових договорів до Польщі; д) за оборону державного становища Східної Галичини обвинює Українців сього краю як за злочин головної зради супроти польської републики, хоч Східна Галичина не належить до Польщі і становить окремий від неї край. Прим. процеси проти папського шамбеляна о. Юрика і д-ра Теодора Ваня, обидвох членів Української Національної Ради і т. д., з очевидним нарушеннем сен-жерменського мирового договору арт. 92. Процеси за головну зраду безвпинно ведуться й досі. Між иншими засуджено за злочин головної зради Степана Федака, старшину Української Галицької Армії, який на знак протесту населення Східної Галичини проти насильних змагань Польщі до інкорпорації Східної Галичини до Польщі виконав атентат на польського воєводу Ґабовского у Львові.

3. Рівночасно Польща вживає всіх можливих мір для винищення українського народу й повного його поневолення. Усуває українську мову з урядів і публичного життя, держує культурний розвій українського народу через замкненнє українській і жидівській акад. молоді вступу до львівського університету й инших вищих краєвих шкіл та перемінює українські школи на польські. Дальше Польща винищує економічно українське населеннє Східної Галичини при помочи польських ad hoc спрепарованих законів і розпорядків, протиправними данинами, реквізиціями і грабунками збіжа й домашнього скоту та спинюванєм розвою українських економічних організацій і кооператив.

Безкарність тих усіх практик Польщі довела вкінці до сього, що вона посунула свої анексіоністичні змагання до того, що зважилася накинути населенню Східної Галичини конскрипцію населення на засаді приналежности Східної Галичини до Польщі та розписала навіть і насильно перевела вибори до варшавського сойму.

До конскрипції на засаді визнання суверенности Польщі у Східній Галичині український нарід сього краю не дався змусити, не зважаючи на шалений військовий терор, арешти й катування, а проти виборів до варшавського сойму виступив з подиву гідним відпором.

Нечуваний і безпримірний мілітарний терор польської окупаційної влади настав у Східній Галичині.

Заведено середновічні тортури, катування до крови, переведено масові арештування, причім арештованих держиться в підземних льохах і пивницях у холоді й голоді. Тримається арештованих цілими місяцями без переслухання і недопускання до них рідні, а навіть відмовляється хорим лікарської опіки.

Приміри: Арештовано священика й б. посла до австрійського парляменту й члена Української Ради о. Степана Онишкевича з Купнович; адвоката і члена Української Національної Ради д-ра Кормоша з Перемишля; адвоката й б. посла до австрійського парляменту і члена Української Національної Ради д-ра Володимира Загайкевича з Перемишля; адвокатів д-ра Боцюркова, д-ра Здерковського, д-ра Дольницького й инших оборонців Степана Федака та тисячів українського священства й цивільної інтелїґенції, разом около 20.000 душ. Значну частину сеї інтеліґенції і селянства вивезено до концентраційних таборів поза границями Східної Галичини.

До того всього прилучилися кватерунки війск по українських громадах, а то кінноти й піхоти з машиновими крісами в цїли примушування населення до виборів до польського сойму, накладання міліонових кар і граблення майна Українців, які не хотіли брати участи у виборчих комісіях, фалшовання виборчих ліст і силування Українців до кандидовання та чинної участи у виборах і голосованню, заведеннє наглих судів, заведеннє мілітарної диктатури і т. д.

Словом — на цілій території Східної Галичини запанував безпримірний терор польського окупанта, проти якого населеннє сього нещасного краю, не находячи ні-звідки охорони, хопилось самооборонної війни. Нарід, доведений до розпуки, бороними проти актів винищування і терору, палить стирти збіжа й будинки польських кольоністів, польських дідичів і польських адміністраційних урядників у Східній Галичині, ушкоджує зелізничі шляхи й инші средства комунікаційні та нищить поміщення польської адміністрації у Східній Галичині.

В сей спосіб зачалася у Східній Галичині війна. Вибухає полумя крівавої пожежі майже в самім серці Европи, на самій границі і так ще несконсолідованого Сходу Европи, загрожуючи загальному мирови. Вже появилися узброєні відділи, щоб зі зброєю в руці стануть в обороні винищуваного населення Східної Галичини.

Одначе остання міра терпеливости українського народу Східної Галичини вичерпаеться, коли його 4-літні безпримірні муки й безкровні його протести та героїчний відпір проти польської жорстокої окупаційної влади не доведуть наконець до безпроволочного усунення сеї крайно йому ворожої терористичної польської окупації та до оконечного вирішення державного становища Східної Галичини через визнанне державної незалежности сього краю.

Найвища на се пора!

І в сій переломовій грізній хвилі звертається наше Західно-Українське (схід.-галицьке) Товариство Ліги Націй іменем населення Східної Галичини без ріжниці національностий до всього культурного світа в імя людскости, справедливости й жорстоко доптаних у Східній Галичині людських і божих прав та в обороні прав українського народу на самоозначенне з зазивом положити врешті край сим невиносимим відносинам у Східній Галичині й довести до здійснення героїчних змагань українського народу Східної Галичино до державної незалежности.

Відень, дня 10. падолиста, 1922.

ПРЕЗИДІЯ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ЛІГИ НАЦІЙ:

Др. Роман Перфецький, президент Товариства; др. Ернест Брайтер, др. Ізраель Вольдман, др. Олександер Кулачковський, др. Кирило Триловський, Ілія Семака, віцепрезиденти, др. Олександер Марітчак, головний секрет., Айталь Вітошинський, скарбник, о. Йосафат Жан, заступник секретаря.

КІЛЬКО ЗЛОЖИЛИ ПООДИНОКІ ГРОМАДИ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ

(Шестий виказ).

(Від 1. вересня до 10. грудня 1922 р.)

1.	Detroit (Hamtramck) Mich.	$1671.75	
	Detroit, Mich.	1018.75	$2690.50
2.	Chicago, Ill.		1488.00
3.	Cleveland, O.		1483.00
4.	New York, N. Y.		1121.00
5.	Philadelphia, Pa.		1042.35
6.	Woonsocket, R. I.		646.50
7.	Chester, Pa.		397.61
8.	Auburn, N. Y.		375.00
9.	Yonkers, N. Y.		352.00
10.	Brooklyn, N. Y.		309.60
11.	Jersey City, N. J.		300.50
12.	Newark, N. J.		300.00
13.	Passaic, N. J.		283.75
14.	Carnegie, Pa.		256.60
15.	Minneapolis, Minn.		218.00
16.	Baltimore, Curtis Bay, Md.		201.50
17.	Wilmington, Del.		145.15
18.	Frankford, Pa.		137.00
19.	Rochester, N. Y.		127.50
20.	N. S. Pittsburgh, Pa.		121.00
21.	Cohoes, N. Y.		103.40
22.	Centralia, Pa.		90.00
23.	Pittsburgh, Pa.		90.00
24.	Pittsfield, Mass.		89.50
25.	Syracuse, N. Y.		85.75
26.	Buffalo, N. Y.		80.52
27.	McKees Rocks, Pa.		76.00
28.	Northampton, Pa.		71.00
29.	Manville, R. I.		64.00
30.	Ramey, Pa.		62.65
31.	St. Joseph, Mo.		53.80
32.	Erie, Pa.		53.00
33.	Herkimer, N. Y.		50.00
34.	Tams, W. Va.		47.15
35.	Glastonbury, Conn.		46.00
36.	Meriden, Conn.		43.00
37.	Yorkville, O.		42.50
38.	Houston, Texas		40.00
39.	Kent, Pa.		40.00
40.	Ambridge, Pa.		38.40
41.	Bridgeport, Pa.		37.00
42.	Butler, Pa.		33.25
43.	McAdoo, Pa.		30.00
44.	Powers, W. Va.		30.00
45.	Shamokin, Pa.		30.00
46.	Granville, N. Y.		25.00
47.	Olyphant, Pa.		25.00
48.	Racine, Wis.		25.00
49.	Braddock, Pa.		24.00
50.	Trenton, N. J.		24.00
51.	Arnold, Pa.		22.00
52.	New Alexandria, Pa.		22.00
53.	Woodhaven, N. Y.		22.00
54.	Rossford, O.		21.50
55.	Elizabeth, N. J.		20.00
56.	Toronto, Ont., Canada		20.00
57.	Millville, N. J.		20.00
58.	Washington, D. C.		20.00
59.	Stamford, Conn.		17.00
60.	Whippany, N. J.		15.00
61.	Toledo, O.		14.50
62.	Ford City, Pa.		14.00
63.	Altoona, Pa.		12.00
64.	Garfield, N. J.		10.50
65.	Westbury, N. Y.		10.50
66.	Bayonne, N. J.		10.00
67.	Mahanoy Plane, Pa.		10.00
68.	Marblehead, O.		10.00
69.	Ogdensburg, N. Y.		10.00
70.	Salisbury Center, N. Y.		10.00
71.	Shenandoah, Pa.		10.00
72.	West Park, O.		10.00
73.	Worcester, Mass.		10.00
74.	Gary, W. Va.		9.00
75.	Adams, Mass.		5.00
76.	Addison, Conn.		5.00
77.	Benwood, W. Va.		5.00
78.	Brackenbridge, Pa.		5.00
79.	Broughton, Pa.		5.00
80.	Crabtree, Pa.		5.00
81.	Crompton, R. I.		5.00
82.	Decatur, Ill.		5.00
83.	Freehold, N. J.		5.00
84.	Gridley, Calif.		5.00
85.	Holyoke, Mass.		5.00
86.	Koppel, Pa.		5.00
87.	Lyon Falls, N. Y.		5.00
88.	Marysville, Calif.		5.00
89.	North Tonowanda, N. Y.		5.00
90.	Plainsboro, N. J.		5.00
91.	Plandome, N. Y.		5.00
92.	Putnam, Conn.		5.00
93.	Slickville, Pa.		5.00
94.	Watervliet, N. Y.		5.00
95.	Whipple Barracks, Ariz.		5.00
96.	Wilkes-Barre, Pa.		5.00
97.	Wilton, N. D.		5.00
98.	Winding Gulf, W. Va.		5.00
99.	Youngstown, O.		5.00

Українські громади в Америці! Бороніть Рідний Край, памятайте на Фонд Негайної Допомоги. Складайте жертви громадно і сейчас, а шліть їх до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building,
WASHINGTON, D. C.

НА ФОНД ФЕДАКА.

(Через „Свободу").

Тов. Запорожська Січ з Перт Амбой, Н. Дж., збірка в день обходин свого покр. св. Михаїла........$17.35

Попередно оголошено $144.25

РАЗОМ $161.60.

УКРАЇНСЬКА ПАРЛЯМЕНТАРНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ У ВАРШАВІ

(Кореспонденція зі Львова).

Дня 22. падолиста ц. р. в Ковлі, на Волині, відбувся зїзд українських послів і сенаторів Воині, Холмщини, Підляша і Полісся.

Явились отсі посли: 1) Братунь Андрій, учитель, 2) Васильчук Антін, інжинір, 3) Васильчук Павло, агроном, 4) Войтюк Яків, редактор „Нашого Життя", 5) Дмитріюк Вас., лікар, 6) Дуда Осип, ґімн. учитель, 7) Козицький Сергій, учитель, 8) Козубський Борис, кооператор, 9) Комаревич Вас., учитель, 10) Любарський Семен, учитель, 11) Маківка Степан, учитель, 12) Павлюк Іларіон, учитель, 13) Пащук Анд., аґроном, 14) Пирогів Микола, лікар, 15) Підгірський Самійло, адвокат, 16) Приступа Хома, аґроном, 17) Скрипа Осип, учитель, 18) Тимощук Юрій, кооператор, 19) Хруцький Сергій, ґімн. учитель, 20) Чучмай Максим, кооператор, 21) Маркс Луцкевич, кооператор, не явився, дотепер находиться в ковельській тюрмі, арештований під закидом державної зради; інші посли поробили заходи, щоби Луцкевича звільнити з вязниці.

З вибраних до сенату були присутні: 1.) Протоєрей Герштанський Дамян 2) Карпінський Олександер, б. тов. мін. внутрішніх справ у Києві, 3) Левчанівська Олена, 4) Маркович Лев, власник більшої посілости, 5) Пастернак Іван, 6) Черкавський Дмитро, дир. учит. семинара.

Зібрані посли і сенатори порішили однодушно утворити в варшавському соймі спільну політичну орґанізацію, а саме **„Український Соймовий Клюб", „Український Сенатський Клюб"** і спільну **„Українську Парляментарну Репрезентацію"** Всіх послів і сенаторів обовязує одноцільна програма і тактика та абсолютна солідарність у всіх питаннях національного характеру.

До президії Соймового Клюбу вибрано: головою Антона Васильчука, заступниками Самійла Підгірського і Миколу Пирогова. До президії Сенатського Клюбу вибрано: головою Олександра Карпінського, заступником голови Михайла Черкавського. До Парляментарної Комісії, входять президії обох клюбів і трох членів Соймового Клюбу, а саме: Павло Васильчук, Борис Козубський і Яків Войтюк. Парляментарна Комісія вирішує всі справи тактичного характеру не загального значіння, і намічує плян праці для обох клюбів. До компетенції Української Парляментарної Репрезентації належить вирішуваннє всіх питань програмового і загально тактичного характеру. Обі клюби мають поступати у соймі і сенаті після одноцільної програмової і тактичної лінії. Головою Української Парляментарної Репрезентації з кождочасний голова Українського Соймового Клюбу, а його заступником кождочасний голова Сенатського Клюбу. Засідання Української Парляментарної Репрезентації і Парляментарної Комісії скликує голова Соймового Клюбу, а провід у них ведуть по черзі голова Соймового Клюбу і голова Сенатського Клюбу.

Обговорено широко справу найблизшої тактики Української Парляментарної Репрезентації на терені сойму і сенату у Варшаві та дано спеціяльні доручення Парляментарній Комісії у всіх обговорених питаннях.

Вкінці рішено одноголосно **не входити в ніякий звязок з т. зв. хліборобами зі Східної Галичини та не давати їм ніякої ні мораяльної ні фактичної піддержки ані на терені парляментарнім ані поза ним, а це тому, що вони зломили свідомо український національний фронт, йдучи до польських соймових виборів проти виразної волі загалу українського населення Галичини, і приймаючи мандати з рук польської адміністрації.**

Врешті належить згадати, що на конституючі збори Української Парляментарної Репрезентації в Ковлі дня 22. падолиста ц. р. наспіло привитаннє від Української Національної Ради у Львові, яке було принято маніфестаційно бурею довготриваючих оплесків.

Це справді маніфестаційне принятте, привитаннє Галицької Української Національної Ради, з найкрасшим доказом, що Українська Парляментарна Репрезентація стоїть на висоноти сучасної політичної української думки і зуміє заступати гідно не тільки інтереси українських земель, що їх вислали до сойму і сенату у Варшаві, але й інтереси українського народу як цілости.

ФОНД ІНВАЛІДІВ.

(Через „Свободу").

Philadelphia, Pa. Замість вінця на домовину бл. п. Богдана Бучацького, сина Антона і Ксені Бучацьких, зложили на фонд інвалідів: Ілія Затонський 5 дол.; Василь Граб і Теодор Задорожний по 2 дол. — Разом..........$9.00

Попередно оголошено $35.00

РАЗОМ $44.00.

РАТУЙМО КРАЙ МУК, СЛІЗ І КРОВИ!

До тих, до кого не дійшов ще голос розпуки з Рідного Краю, звертаємося з добрим словом:

Чи не чуєте, Браття, що за самі ляцькі вибори загнали ляхи наново 20.000 найкрасших наших братів у тюрми і табори, в тімсамі табори смерти, де вже погинули десятки тисяч Українців від голоду, холоду, побоїв ляцьких жандармів та заразливих хоріб, які ляхи нарочно защіплювали, щоб лекше вигубити українське племя. В тісамі табори, на яких подвірю лежали донедавна цілими місяцями сотки не похованих українських мучеників? Чи не чуєте, Браття, що Рідний Край серед тих страшних мук веде останками сил героїчну боротьбу з наїзником ляхом? Чи Ви не хочете взяти участи в тій боротьбі? Чи Ви маєте совість сказати під теперішню хвилю: Моя хата з краю!?!

Коли ні, коли Ви дійсно добрі і вірні сини нашого народу, та коли Вас стати хоч на дрібну жертву, так зложіть її і перешліть на возвольну боротьбу нашого народу до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ДОПИСІ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Дня 26. падолиста, Тов. Зап. Січ від. 155 У. Н. Союза, обходило день свого покровителя св. Михаїла.

По виході з церкви члени з прапорами з американським і народним удались до галі, де мали приготовану маленьку перекуску.

По принятю і вступній промові предсідатель гр. Пилип Щуцький завізвав членів, щоб згадали з хвилею з наших героїв-мучеників, котрі тепер сидять в ляцькій тюрмі за визволення рідного краю; він сказав: ми днесь зійшлися як сини одної матери України, перед нами лежить білий хліб, тай стоїть фляшка пива, а що там роблять наші герої-мученики, чи вони мають що до уст вложити? Що робить герой Федак, котрий не боявся хотяйби і житте віддати за визволенє рідної землиці над котрою хижий звір-лях роззявив кігті, щоби і надалі тримати нас в ярмі, чи той герой Федак має що їсти? Коли ми ситі, то неповинні забути і на Фонд Федака.

Потім забрав слово гр. Іван Вавечак і загрівав членів до складки щоби улекшити муки і поправити долю Герыйови і його товаришам.

Притім треба згадати, що члени ухвалили добровільний народний податок по 25 центів місячно.

На фонд Федака зібрано 12.35. Наш аптикар п. Павло Гаврилів дав $5.00, що разом робить $17.35, що і вісилається до „Свободи".

Булоби гріхом не спімнути такого патріота як ми маєм між нами, а є ним п. Павло Гаврилів. Коли він довідався, що Тов. Січ зібрало на так добру ціль тих пару долярів, він переказав щоби котрий з урядників прийшов бо і він хоче, щоби була його лепта між тим (хотяй він пізнав вже скорше) і просив, щоби коли ми находи збираємо то щоби не забути а пригадати йому щоби і його імя не було поминене.

Честь такому патріотови!

Щоби таких більше.

Щ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Важне для емігрантів зі зборівського повіту.

Підписаний ком. укр. гімн. в Зборові отсим повідомляє всіх краянів зі зборівського повіту, що другі місячні збори відбудуться в суботу дня 16. грудня о год. 8-мій вечером в льокалю тов. ім. Драгоманова, 338 Іст 6-та вул., Ню Йорк.

Родимці! Запрошуємо всіх тих, що зложили вже свої датки, і тих краянів, що ще отягаються зі жертвами. Приходіть і переконайтеся о нашій щирій роботі.

Подаємо спис нових жертводавців: По $10.00: Р. Маланчук і О. Світлик; по $5.00: П. Білик, П. Заяць, С. Дмитришин, М. Кирич, Н. Фридина, М. Петрик, Т. Бабій, Т. Бута і Б. Зітковський; по $2.00: М. Лопушинський, К. Зельскі, О. Бохенок, Г. Мазуркевич, П. Сенів і К. Букса; С. Іваськів зложив збірку $9.00 від двох жертводавців по $1.00 А Букса, І. Гнатюк, П. Дутілевич, П. Пізецкі, П. Оленин, Д. Драпінський, Д. Куць, В. Лопнк, І. Терещук, П. Жук, Т. Федин, Гаврих Польовий Іван Н., М. Іващишин, Я. Дикайло, О. Бачун, І. Бойко, В. Шаблій, Н. Смуток, Ю. Язенко, В. Матли, А. Чухрій, Г. Брославський, А. Гладій, Г. Гупало, В. Кучкуда.

Сподіємось, що за нашим прикладом з Ню Йорку підуть і другі місцевости, де гуртується еміграція зі зборівського повіту.

Складаємо щиру подяку тов. ім. Драгоманова і т. Семенови Паламар.

ЗА НЮЙОРСЬКИЙ КОМІТЕТ ЗБОРІВСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ:

Хомяк, Футорський, Кобзістий.

УКРАЇНСЬКІ ВІЧА В КАНАДІ НА БОРОТЬБУ ЗА СТАРИЙ КРАЙ.

СТЮАРТБОРН, МАН.

ВНароднім Домі на Стюартборн, Ман., перевів дня 25. падолиста с. р. віче в справі національної позички І. Пробіжанський. По півтораґодинній промові І. Боберського зложили присутні готівкою $154.50, а заявами 40 дол. До вибраного комітету належать: о. Пелех Т., Пробіжанський Н., Вахна Т. Комітет сподівається зібрати ще понад 300 долярів у своїй місцевости. Віче закінчилось дискусією.

ТОЛСТОЙ, МАН.

В Толстой, Ман., відбулось дня 25. падолиста с. р. вісімнайцяте з ряду віче в справі Національної Позички.

Віче отворив предсідник п. Колодзінський. Опісля промовляв редактор п. В. Кудрик, а відтак відпоручник галицького уряду І. Боберський, який в двоґодинній бесіді представив стан, в якім находяться українські землі і завізвав до оборони батьківщини українського народу.

Присутні зібрали готівкою 320 долярів а заявами $47.50. Вибрано комітет: Жулковський М., голова; Кудрик Н., секретар; Калушка П., скарбник.

ВАЙТА, МАН.

Дня 26. падолиста в неділю відбули віче в справі Позички Національної Оборони мешканці Вайти, Ман. Вічем проводив Д. Угринюк. Секретарювали Й. Кулачковський і П. Подольський. По більше як півторагодинній промові відпоручника галицького правительства І. Боберського зібрали присутні $321.07. Тих сотню центів дав школяр Івась Гаврилюк, місто видати їх на цукорки. Відпоручник І. Боберський обіцяв йому передати провідотні в українським війську. Кілька школярів і школярок долучилися своїми датками.

До вибраного комітеду належать: Д. Угрунюк, голова; М. Кадинюк, скарбник; П. П. Подольський, секретар.

АРБАК, МАН.

В понеділок, 27. падолиста переїхав відпоручник І. Боберський на Арбаку. Віче отворив Никола Ілюк дуже розумною промовою. По майже двоґодинній промові І. Боберського принесла збірка $120.75 готівки. Народний Дім заявив, що призначує свої залеглости 200 дол. на позичку а члени православної церкви св. Николая ухвалили заяву 170 дол.

До комітету Нціональної Оборони вибрано Косована Г., як голову, Бадюка Г., як скарбника, а Ілюка Н., як секретаря.

ҐОНОРА, МАН.

Заходом Укр. Читальні в Ґонорі близько Вінніпеґу 21. падолиста відбулось віче в справі позички. Предсідником віча був Нагірний. По промові д-ра Осипа Назарука ставили деякі слухачі запити.

Один з большевицьких лідерів доказував, що інтелігенція є шкідлива і непотрібна. Длягото український нарід обідиться без неї.

Др. Назарук запитав тоді його: „Чи вичуєтесь на силах при свому знанню попровадити Українську Державу?" На се відповів лідер: „А чомуж би ніт?"

Другий большевицький праведник поставив острим тоном слідуючу інтерпеляцію: „Ак се може бути, щоби др. Трильовський все ще був президентом Української Републики, коли він запроводив стрільців в Карпати і недав їм їсти а вони там з голоду вигинули?"

Не помогло те, що Др. Назарук пояснив, що Трильовський ніколи не був і тепер не є президентом републики та що він не був ніяким командантом стрільців і тому не запроводив їх у ніякі Карпати. Большевик обстоював своє.

Третий большевицький бесідник протестував проти слів д-ра Назарука, що Ісус Христос походив від царя Давида, як сказано в св. письмі.

Большевики в Ґонорі є найвеселійші люди під сонцем.

Присутні зложили 50 долярів на Позичку Національної Оборони і вибрали комітет з Гнатишина, Ревуцького і Нагірного, щоби підігнав сю сугу до 200 долярів, бо Українці з Ґонору хотять щиро причинитися до сього, щоби польської ноги не стало в Галичині, та щоби Румуни позбутися з Буковини.

По вічу відспівали присутні „Ще не вмерла Україна" і „Не пора Москалеви й Ляхови служити".

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

Сим повідомляється Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1923 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що сего місяця вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

81, 206, 388, 242, 143, 233, 239, 203, 303, 292, 9, 391, 351, 172, 236, 291, 315, 41, 371 ...

Всі повисше вимінені посилки зістали вислані почтою дня 14-го грудня (не експресом). Котрий би з висше згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить адмін. „Свободи".

НЕ ЗАСЕЛЕНА ЗЕМЛЯ В АМЕРИЦІ

(З Департаменту Хліборобства).

Той час, коли широченні простори Америки лежали ще облогом і кождий поселенець міг зайняти собі під господарство якої землі хотів і де хотів — вже давно минув. Вся добра хліборобська земля вже розібрана і зайнята фармами. З тої землі, яка ще не зайнята і не загосподарена, 40 мільонів акрів пустиня, з якої мабуть ніколи ніякої користи не буде, 270 мільонів зайнято лісом і зрубом, і врешті 600 мільонів акрів — се сухі пустки на заході, здатні лише для випасу худоби. І хоч велика частина тої свобідної землі надається для деяких господарських ужитків, так поселенці повинні наперед знати, що мусілиб вложити в неї чимало труду та й деякі кошти і що на великі прибутки годі відразу числити. Для орієтації тим, хто думає щоб поселитись на таких свобідних земельних наділах (гомстед), Департамент Хліборобства в Вашінгтоні видано окремий бюлетен (Farm Lanqs Availaple for Settlement, Farmers Bulletin No. 1271), в котрім коротко описано такі незайняті ще землі, де вони є, які роди земельного господарства та взагалі економічні відносини в даній околиці і врешті куди звернутися за інформаціями.

Між иншим, поселенці, які готові завести собі фарму на лісовім зрубі, можуть дістати дешеву землю, по десять до пятьдесять долярів за акер, понад Великими Озерами, в лісових сторонах на півдни і на північнім заході коло Тихого Океану. Одначе корчовання та винищення тої землі коштує по двайцять-пять до трийцять пять долярів від акра в околиці Великих Озер і на півдни, а по пятьдесять до двіста долярів за акр на північнім заході. Понад Великими Озерами найліпший успіх має молочне господарство: продукція наблу та овочів дає добрі результати теж на північнім заході.

В Сполучених Державах є ще яких 91 мільонів акрів землі яку можнаби зужити для хліборобства, колиб її висушити (дренувати). Таку землю можна здибати майже всюди, на сході, на півдни і на заході, та щоб мати з неї користь, поселенець мусить мати гроші на кошти дренування.

Яких 600 мільонів акрів сухої землі на заході може служити для випасу худоби. Землю ту роздають „гомстедами" по 340 акрів, одначе на 640 акрах не вигодує стільки худоби, щоб покрити всі кошти і удержати господаря. Для того, щоб господарство добре оплатилося треба мати під своїм розпорядженням чотири до пять секцій і 2,500 до 3,000 долярів початкового капіталу.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342 повідомляє, що звичайний мітинг відбудеться о 7. годині вечером в понеділок, 18. грудня в церковній гали. Просимо всіх членів аби явились на той мітинг, бо маємо важні справи до полагодження. Також проситься вирівнати довжні вкладки перед річним обрахунком. Таксамо будеться приймати нових членів до У. Н. Союза без вступного. — М. Скочинець, предс.; І. Марковин, секр.

БРИДЖПОРТ, ПА. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річний мітинг відбудеться в неділю, 17. грудня в церковній гали на 34 Беч ул., о годині 1. пополудни. На порядку дневнім: контрольна комісія здасть справоздання з цілого року; вибір уряду на 1923 р. Будеться приймати нових членів і членкинь до Товариства і У. Н. Союза без вступного в часі мітингу. Тож кождий щирий член повинен прибути і привести кого новою кандидата на річнім мітингу. Також кождий член повинен прийти і вирівнати свої недоплати, бо в противнім разі буде суспендований. Зятуся, бо мусимо на такім мітингу обговорити важних справ до полагодження. — Н. Вірій, предс.; М. Ґалькевич, рекорд секр.; Д. Бих, кас.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213 повідомляє своїх членів, що річний мітинг відбудеться в вівторок, 19. грудня в церковній гали на 25-ій улиці. Просяться кождого члена прибути, таксамо кождий член має вирівняти свій довг, бо в противнім разі буде суспендований. Браття товариші! Приведіть кождий нового члена зі собою, бо єсть добра нагода для тих, що не суть членами У. Н. Союза вписатись до нашого братства і до У. Н. Союза без вступного. Мітинг розпичнеться точно о годині 6.30 вечером. Неявившийся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник 1 дол. — С. Луцишин, предс.; Д. Мина, кас.; І. Гошра, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Українська Січ, від. 282 повідомляє, що річний мітинг відбудеться о 2. годині попол. в неділю, 17. грудня в Укр. Домі під ч. 409 Геддес ул. На порядку нарад вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Г. Бедзіш, предс.; В. Гумецкий, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Товариство Галицька Січ, від. 207 повідомляє, що річний мітинг відбудеться 17. грудня, о годині 2. пополудни в домі п. Якова Романюка на Шугелов стр. На порядку нарад справоздание старого уряду і вибір нового уряду на 1923 рік. Просяться всіх довжних членів, аби вирівняли свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — М. Лобас, предс.; Г. Чаплій, кас.

ВИЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. о. Николая, від. 99 повідомляє, що річний мітинг відбудеться о 3. годині попол. в неділю, 17. грудня в церковній гали під ч. 635 Норт Ривер ул. На порядку нарад справоздання урядників і вибір уряду на 1923 рік і богато ін. справ. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Я. Ількiв, пр.; П. Лавний, секр.

ДЖЕНЕТ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 41 повідомляє, що річний мітинг відбудеться о годині 2. пополудни в неділю, 17. грудня в Українськім Народнім Клюбі. На порядку нарад буде справоздання з цілого року і вибір нового уряду на 1923 рік. Просяться членів, щоби вирівнали свої залеглі місячні вкладки. — Н. Ятчишин, предс.; Т. Глива, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома всім членам бр. св. Георгія, від. 239, що річний мітинг відбудеться в неділю, 17. грудня в гали У. А. Горожан, 822 Франклин ул. На сей мітинг повинен явитися кождий член, бо будемо вибиратися новий уряд на рік 1923. Нехай кождий член запамятає, щоби вирівняв свій довг, бо після сего, бо за календар мусить заплатити на сім мітингу, бо хто сему спротивиться, то буде наражений на суспендацію з У. Н. Союза. Также будесь приймати нових членів до У. Н. Союза і до братства, а також діти до У. М. Союза. Просяться членів о приєднаннє хоч по одному новому членови від Різдвяних дар для братства і У. Н. Союза. Присутньте на мітингу, щоби полагодити свої справи до полагодження, щоби котрий мусить бути покинений. Хто не вирівнає своєї вкладки, той буде суспендований з братства і з У. Н. Союза. Неявившийся член без важної причини заплатить кару 1 дол. Мітинг відбудеться по наметачиннім вічу. — І. Жмутин, предс.; Н. Наконечний, кас.; Н. Волос, секр.

Дальша повінь арештів у Східній Галичині.

(З львівської „Свободи" з 17. і 18. падолиста, 1922).

Вісти з поза крат.

Від одного студента, випущеного на волю довідуємося, що при переслуханю арештованих ставлять такі питання: „Хто убив Твердохліба? Чи належите до Української Студентської Ради? Чи належите до боевої організації? Хто організує повстання у Східній Галичині?" Очевидно, що ці й тим подібні запити ніяк не заспокоюють цікавости допитуваних вязнів, за що їх арештовано і тижнями тримають.

Вязні сплять на камяній підлозі, санітарні та гиґієнічні відносини низше критики.

У львівських арештах.

Нашій редакції удалося дістати список вязнів, що перебувають в арештах у Львові. В тому списку занотовано тільки частину арештованих — доповнення подамо згодом. Всіх вязнів у львівських тюрмах є тепер понад 2.500. В самих „Бриґідках" є 1.500 вязнів.

Бриґідки:

Келія 56: 1) др. Богдан Савчак, адвокат, Ширець; 2) о. Кость Білинський, Гуменець; 3) Степан Книш, ст. прав, Щирець; 4) Волод. Могильницький, директор каси, Щирець; 5) Евстах Жук, канд. адв., Щирець; 6) др. Омелян Козій, канд. адв., Сокаль; 7) о. Олекса Гоцький, Двірці; 8) Ів. Кухта, проф. гімн., Мости Великі; 9) о. Гр. Мандзоватий, Гребенці; 10) Ст. Романко, прив. урядн., Заліщики; 11) Михайло Метрипула, ст. прав. Цеблів; 12) о. Антін Савчин, Улазів; 13) Ст. Смольницький, абс. філ., Цеблів; 14) Мих. Джуман, ст. прав. Махнівок; 15) М. Климчук, ст. прав., Тартаків. Келія 55: 16) Евзебій Вигнанський, 17) Мих. Козак, 18) Андрій Козакевич, 19) Ілько Бобенко, 20) Іван Волошин, 21) Антін Тягнибок, 22) Мих. Палажій, 23) Григорій Головач, 24) Мих. Камицький, 25) Іван Коцюмбас, 26) Іван Вас, 27) Дм. Заяць, 28) Яким Сліпак, 29) Андрій Пекар, 30) Павло Плювак. Килія 54: 31) Ярослав Корчів, 32) Іван Киприн, 33) Василь Яртимець, 34) Волод. Нарожняк, 35) Ілярій Гриневецький, 36) Степан Гриневецький, 37) Мих. Гоцій, 38) Евген Микулович, 39) Григ. Хитрин, 40) Волод. Петришин, 41) Лев Дорожинський, 42) Юліян Целевич, 43) Іван Скрипчук, 44) Василь Головка, 45) Степан Мазич, 46) Степан Гримак, 47) Степан Козій, 48) Микола Молощак, 49) Мих. Кульчицький, 50) Омелян Костик, 51) Гр. Цимбала, 52) Петро Дуфанець, 53) Олекса Вапляк, 54) Гринько Шмагала, 55) Петро Тимчишин. Келія 52: 56) Волод. Кульчицький, 57) Михайло Кузик, абіт. семінар. Олешниці, 58) Олександер Кузик, абіт. гімн. Олешниці, 59) Іван Стех, 60) Мих. Вигінний, 61) Андрій Костів, 62) Мих. Хомин, 63) Василь Стецьків, 64) Гринько Книш, 65) Мих. Синенько, 66) Дмитро Маркевич, 67) Мих. Кручкевич, 68) Лев Ельмонт, 69) Дмитро Бучко, 70) Матвій Мацьків, 71) Мих. Марець, 72) Олекса Старовецький, 73) Семен Гупало, 74) Іван Паньчишин, 75) Сенько Галак, 76) Мілько Кінаш, 77) Кость Толопка, 78) Дмитро Баляс, 79) Павло Захарків, 80) Мих. Милимук, 81) Мих. Крочак, 82) Вас. Турчин, 83) Петро Павлюк, 84) Юрко Милимук, 85) Ярослав Левицький, 86) Андрій Бялий, 87) Ром. Титла, 88) Гаврил Панасюк, 89) Степан Копач, 89) Богдан Зелений, 90) Зенон Зелений, 91) Яросл. Иона, 92) Теофіль [illegible], 93) Вас. Дмитерко. Ке[illegible] 94) Іван Біль, 95) Мих. Кузь[illegible] [illegible]ько Іваневич, 97) Волод. [illegible]дгорецький, 98) Вас. Скалій, 99) Гр. Прищляк, 100) Іван Кутко, 101) Мик. Ковальчук, 102) Іван Ціпка, 103) Павло Рафальський. Разом 145 лише на II поверсі по правім боці. Поліція має по другім боці 138, між ними діти 14-літні ґімназіясти. Келія 50: 104) Гриць Кукіль, 105) Степан Поротько, 106) М. Гоцій, 107) Евген Микулович, 108) Волод. Петришин, 109) Григорій Хитрин, 110) Павло Лехович, 111) Олег Божко, 112) Іван Глушко, 113) Степ. Гуль, 114) Іван Гуль, 115) Іван Терхальський, 116) Мик. Козорис, 117) Яцко Шалай, 118) Мих. Хмелик, 119) В. Кудрик, 120) Мик. Ружила, 121) Степ. Процик, 122) Вас. Лешківець, 123) Іван Сохань, 124) Петро Кузьма, 125) Степ. Лашин, 126) Вас. Журавський, 127) о. Мах. Стецишин, 128) Іван Ниіцій, 129) Ів. Полуситок, 130) Ів. Сажиница, 131) Олекса Кавецький, 132) Гриць Кузь, 133) Ів. Грищак, 134) Григорій Рибак, 135) Лесь Годованський, Мости Великі, 136) Гриць Балько, Мости Вел., 137) Гр Глух, 138) Степ. Залізнякш 139) М. Сасницький, 140) Филип Савицький, 141) Іван Сисак, 142) Данило Олексів, 143) Опеля Ваврик, 144) Павло Ружак, Келія 21: 145) Іван Борачок, 146) Іван Клебан. Келія 23: 147) Константин Бакович, 148) Франц Борис, 149) Теодор Глова, 150) Гриць Рибак, 151) Степ. Хіжак, 152) Станислав Світенько, 153) Юрко Милимук, 154) Вас. Чмир, 155) Вас. Козак, 155) Теофіль Иона, 157) Мих. Сатковський, 158) Павло Куцинський, 159) Иоаким Магун, 160) Ярослав Иона. Килія 31: 161) Ілько Босій, 162) Дмитро Чмир, 163) Ів. Олійник, 164) Вас. Турчин. Келія 38: 165) Мих. Сухий, директор, Любеля, 166) Петро Петрович, 167) Вас. Кудрик, 168) Вооддислав Крупа, Любачів, 169) Волод. Іванець, учитель, Замок, пов. Рава Руська, 170) Гриць Лебидович, 171) Олекса Грабар, 172) Степ. Желівко, 173) Григорій Козак, 174) Абрагам Едель, 175) Ізраель Едель, Рава Руська, 176) Степан Пшедзімірський, 177) Теод. Матвіяс, 178) Ів. Кубачевський, 179) Іґн. Кубачевський. Келія 33: 180) Кубачевський Михайло, 181) Зелений Зенон, 182) Крачак Михайло, 183) Павлів Михайло, 184) Чабан Матвій, 185) Милимук Михайло, 186) о. Стецишин Михайло, 186) Копач Степан, 188) Заяць Степан, 189) Мацьків Мик., 190) Щирба Григорій. Келія 40: 191) Зелений Богдан. Келія 38: 192) Дмитерко Василь; 193) Лебедович, 194) Карманська і т. д. Разом 214 лиш на I. і II. поверсі по правім боці від подвіря. Настрій навіть між селянством дуже добрий. Ні голод, ні зимно не зломили їх, добре булоб, колиб Горожанський Комітет посилав більше їди для замісцевих, бо до тепер було всього за мало, а арештантський харч дуже злий. Пр. др. Ріпецький від днів не має що до уст взяти. Келія 50: 195) Барабаш Василь, 196) Хмизь Филимон, 197) Василяк Теодозій; 198) Пахолок Антін, 199) Курочка Гриць; 200) Даниляк Олексій, 201) Леськів Василь, 202) Квас-нів Евстах, 203) Андрусишин Степан, 204) Ткачук Матвій. Келія 45: 205) Леховит Степан, 206) Козій Іван. Келія 56: 207) Стронський Іван, 208) Михальчук Михайло. Килія 60: 209) Молодець, учитель з Ахибелі, 210) студ. Вербовий. Келія 33: 211) др. Нестер Пшепюрський, 212) Дмитро Лазорко з Городенки, 213) студ. Іван Прокопів з Рогатина, 214) Петро Кривоносюк з Воскресенець, 215) Михайло Геник з Коломийщини, 216) Павло Бабяк з Тернополя, 217) Сильвестер Породько з Куликова, 218) Лев коник зі Львова.

Що дня прибувають до Бриґідок свіжі транспорти арештованих.

В поліційних арештах при вул. Льва Сапіги (Дефензива).

перебуває студ. Сидоракевич і Олекса Зілінський з Рудок.

Поліційні арешти при вул. Яховича.

Микола Шевчук, студ. прав.; Лотоцький, ґімназіяліст; Іван Цевюк (келія 8); Віктор Ткач, студ. техніки (цего останнього бив комісар Кайдан по лици і голові) і урядник Віцко. К. 33: Городецький Володимир, студ. техніки, Львів; Мох Олександер, студ. фільозофії, Львів; Жмій Антін, учитель, Левандівка. К. 32. Голіян Роман, співробітник „Діла"; Скіра Козема, студ. техніки з Мокротина. К. 30: Воробець Теодор, ст. техн.; Стецура, студ. техн.; Носик, академік; Тикор, академік; К. 24: Коваль Володимир з Цинева; Самосій Король з Левандівки; Ліщинський. К. 23: Богачевський, Зубик Роман, студ. унів.; Когринович Олександер.

В арештах при вул. Баторія:

Студ. універ. з Тернополя: Василь Кордибан, Петро Вацик, Тадей Кучерішка, Теофіль Демчук, Степан Кордуба, Володимир Ничка, Богдан Заплітний.

Ґімназіяльні ученики: Богдан Міхенко (уч. V. кл. укр. ґімн. в Тернополі, обжалове прокураторія в Тернополі о § 58. і § 5. динамітов, закона), Михайло Кордуба, Бачинський, Пуда Іван студ. прав, Чаплак Антін, заліз. робітник.

З любачева: Іван Забавка, Іван Журило, Михайло Лапка з Камінки.

З Крехова: Іван Полуситок, о. Теодор Банах парох з Глинника, о. Андрій Гаврищак парох з Боровець.

Голодівка в бережанській тюрмі.

В бережанській тюрмі находиться під цю пору 191 вязнів, котрих обжаловується в напрямі §§ 58, 65. і 89. зак. карного. Досі переслухано кількох вязнів, прочі сидять без переслухання вже по три тижні. Дня 8. XI. с. р. просили вязні через своїх відпоручників п. президента Вінценса, щоби їх переслухано або випущено на волю, коли одначе їх прохання остало безуспішне, всі вязні розпочали з днем 14-ого цадолиста голодівку і заявили одному з наших громадян от що:

— Ми, політичні вязні, люде невинні, заперті безправно в арештах окружного суду в Бережанах, обявляємо з нинішним днем проти того безправства голодівку, заявляючи, що в обороні нашої людської гідности постановили ми радше згинути, чим сидіти в незаслуженому арешті. Заступство і оборону поручаємо установленому нами оборонцеви д-рови Михайлови Західному, адвокатови в Бережанах, що тепер перебуває в тюрмі разом з нами.

Між вязнями є 38 Українців з Бережанщини, 36 з Підгаєччини, 31 з Рогатинщини, 60 з Перемишлянщини, 6 із Ходорова, 13 із Бобреччини.

Стрий-Самбір.

З авторитетного джерела довідуємося, що на 2 тижні перед загальним арештуванням, відбувся в Стрию зїзд прокураторів, де уложено плян і спосіб арештувань. Зарядови вязниць в Самборі припоручено знайти приміщення на 200 осіб. В дійсности є тут понад 260 осіб і все ще свіжі приходять. У вязниці в Вамборі приміщено по кімнатах призначених на 1 особу 5—7 осіб, де мало бути 3 приміщено 19 (понайбільше священики). Келії брудні, люде сплять мало на ліжках (звичайно 2 на однім вузкім), а переважно на цементовій підлозі, без сінника і без покривала приміщено політичних в суміш з інквізитами і засудженими, опісля дещо пересунено. Келії замкнені що дня.

Арештування наступили на розказ команди державної поліції округа Львів без інґеренції старостів. Жандарми будили людей зі сну і забирали на станиці. Більше небезпечних заковували і передержували закутих в пивницях день, два і довше. Увязнені в Дубаневичах п. Рудки на станиці у пивниці сиділи закуті по чотирох звиш доби, 25. X. відвезли їх до Самбора. Тут не можна їх було розкути, бо комендант постерунку згубив ключ від колодки, треба було грубий ланцух розпилювувати. Руки вже були почорніли, кайдани вїлися в тіло; ще троха а було би наступило закаження крови. Жадному увязненому не показано наказу арештовання, ані не сказано, за що його арештовано.

В пивниці на жандармській станиці в Підзвіринці коло Комарна держано Древнєка Степана з Повергова і Микитина Миколу з Колодруб через добу. Опісля його привели до канцелярії і жадали сказати, хто здирав афіши, де складки на українські боївки. Коли ніхто з них не знав що небудь відповісти, присязувано їх ременями до лавки, завязувано голову сукном і бито, а властиво молочено до крови. Так роблено кілька раз. Били жандарми, а комендант постерунку на те звірство дивився, а відтак і сам бив без милосердя. Тяжко побиті вязні лежать в келії хорі; Спроваджено до них вязничного лікаря д-ра Цюка і лікарів з міста.

Як причину арештовань подають жандарми факти, що обвинувачені аґітували проти виборів, що хочуть відірвати „Вс. Малопольску" від Польщі, уладжували тайні збори або брали участь в тайних зборах (прим. деканальний соборчик), приготовляли повстання, казали дзвонити і стріляти, як вибухне повстання і т. п. В донесеннях не подано жадного конкретного факту, свідків названо фікцийних з Познання, Білостоку, Відня, померших або таких, що їх взагалі нема в поданім селі, або нема такої місцевости на світі. По виборах 5-го с. м. приведено богато свіжо арештованих Українців, котрі не хотіли голосувати.

Увязненими опікується жіночий комітет, котрий достарчує харчів із складок та жертв родин арештованих і українського громадянства.

Список вязнів в Бриґідках.

Келія 11: 1) Мохора Антін, 2) Пащин Михайло, 3) Рудиш Анвін. Келія 12: 4) Сандович зі Самбора, 5) Коссак студент з Дрогобича, 6) Кирилович Ол., 7) Глинка Лев, ст. унів. Львів, 8) Зелений Андрій проф., 9) Яцків ст. мед. (на волі), 10) Цимбалка ст. мед., 11) Менда ст. мед., 12) Горачу, 13) Паюк ст. техн., 14) Макохонський ст. мед., 15) Змій залізничник, 16) Зелений Роман ст. техн., 17) Бакович Кость, 18) Балтарович Волод. ст. мед. до Золочева відставлений. Келія 13: 19) Мельник Андрій, інж. (сидить сам). Келія 23: 20) др. Кіжик Володимир, 21) Коник Ераст, 22) Дмитрів Гриць, 23) Гера Степан з Перемишля, 24) Головчак Ярослав, 25) Лисогір Мих. (?), 26) Лузин Іван, 27) Мурин Ів., 28) Хомишин Антін, 29) Дубинка Авґустин, 30) Бляваштайн Яків. Килія 24: 31) Микита Дмитро, 32) Процінський Михайло, 33) Дудко Федір (на волі), 34) Мартинюк Степан, 35) Карпинець Іван, 36) Бурачук Василь, 37) Коваль Володимир. Келія 25: 38) Козановський Клим, 39) Витвицький Іван, 40) Кузьма Юстин, 41) Станько Осип. Келія 26: 42) Пасіка Михайло, 43) Левицький Володимир. Келія 29: 44) Головка Андрій, 45) Королик Іван, 46) Коцюба Степан, 47) Калина Володимир, 48) Ференцевич Андрій, 49) Чорній Іван, 50) Шевчук Іван, 51) Голинко Гриць, 52) Крайківський Пантей, 53) Кисільський Антін, 54) Литвин Нікодем. Келія 30: 55) Пеленський Зенон, 56) Несторенко Степан, 57) Попович Микола, 58) Воробець Теодор, 59) Григорчак Іван, 60) Кушнір Михайло, 61) Головка Василь, 62) Ковалиско Микола, 63) Миськів Семен, 64) Середа Василь, 65) Іванців Іван, 66) Дурбак М., 67) Фік Зенон. Келія 31: 68) Тиктор Іван, 69) Добротворський Осип, 70) Мицик Василь, 71) Хомяк Дмитро, 72) Вергун Осип, 74) Левицький Володимир, 74) Лєщинський Лев, 75) Лотоцький Василь, 76) Тимчук Василь, 77) Сорока Микола, 78) Михайлишин Повло, 80) Кувич Іван. Келія 32: 80) Качуренко Іван, 81) Яворський Степан, 82) Середа Володимир, 83) Скіра Косма, 84) Корж Василь, 85) Кулєша Іван, 86) Маріцка Лука, 87) Ґула Кость.

Львів.

Дня 10. XI. о год. 1. п. п. перевела польська поліція трус в домівці Адольфа Фропа при вул. Травґута 17. По доконанім особистім трусі перевели трус загальний в помешканню, стриху та пивниці. Шукали зброї.

Бучач.

Арештовані і вивезені до Станиславова: др. Боцюрків, проф. Винар, др. Когут, директор кооперативи Сіяк, К. Рогозинський.

Студенти: Е. Колянковський, Гузар, С. Винницький, Бобик, Типкевич И., Островерха, Кузів О., Косарчин В., Боднарук (уч. VII. кл.) 17-літній хлопчина, Конопада, Леонід Кіндибалюк (Нагірянка) не зважаючи на його нелітних малих дітей, котрі полишились без опіки. Всім закинув комісар пол. Стшемпек „аґітацієн антипаньствовом і шержене непокоюв ве всходнєй Малопольсце", а то на підставі донесень всяких шумовин, та конфідентів, бож в Бучаччині був найбільший спокій.

В повіті арештовано: о. Плешкевича (Петликівці), о. Гнатова (Осівці), обох за противиборчу аґітацію.

Дальше арештовано: Гаврилюка (Цвітова), Кардаша (Монастириська), обох Погорецьких (Пашківці), уч. Рогозинську (Курдванівка).

Адмосфера невиносима: шпіонують „всіх і вся", інтеліґенти, „патриотичне мещаньство", селяни, сільське жіноцтво, молодь, та своєрідні звинені одиниці та в результаті виходить їх власна компромітація.

Теребовля.

Арештовано М. Дроздика, залізничного урядника.

Місто Ярослав.

На днях арештовано в Ярославі Петра Панькова директора „Народного Дому" і Ґлову Миколу.

На провінції в Мякищі новім арештовано студента прав Льва Цвека. у всіх арештованих переведено ревізію. Арештованих відставлено до суду окружного в Перемишли.

Скільщина.

В Труханові в дни 2. XI. арештовано Федора Сметанку і Михайла Юркова і передержано по 3. дні в тюрмі в Сколім випущено на волю.

Дня 12. XI. арештовано Дмитра Піруса і Яця Поповича а на другий день випущено.

Ходорівщина.

Дня 2. листопада відбулася ревізія в Бортниках, пов. Ходорів, під командою офіцера і 8 жовнірів в товаристві жандарма і війта в п. Гідзели Володимира, та перведено ревізію у скарбника аматорського гуртка Никити Мурашка і секретаря аматорського гуртка Паната Степана, шукаючи карабінів по кишенях одіжи і куфрах з білизною та в портфелях — револьверів. Причиною явився донос. Сконфісковано в обох по кілька книжок, та співаники (Наша Дума і Сурма), арештовань не було.

Бережани.

В цілому повіті арештовано 185 осіб. Їх перевезено до Бережан, де поліція поводилася з ними в жорстокий спосіб. Щойно на інтервенцію д-ра Західного відносини в тюрмі дещо змінилися.

Вязні почали чолодівку. Всім закидують „зраду держави". Українське громадянство, зорганізоване в комітет, допомагає вязням в міру змоги, хоч польська влада ставить перепони.

Городак ягайл.

В с. Дубровиці арештовано учителя Івана Деркача і відставлено до Городка, звідки враз із 12 селянами закутих в кайдани перевезено до Львова. При ревізії пошукувано зброї та муніції.

Долинщина.

В Церковній арештовано о. К. Штайдена. О. Штайден хорий від року, а недавно піднісся з ліжка, в якому пролежав два місяці на черевний тиф.

В Лисовичах арештовано господаря Йосифа Косила і його двох синів.

Жидачівщина.

В с. Березині арештовано Михайла Файковського і Миколу Гудиму.

В Роздолі арештовано Ґурського. Ревізії переведено у студ. Василя Савицького, о. Панчака, у Косовича Мих. і Захарка.

В с. Черниці арештовано Дереша і Кіндія.

В Пісочній арештовано Кардаша, у Иолцніві арештовано студ. Миколу Волицького, Федя Зубрицького, Івана і Гриця Волицького, Петра Перістого.

В Бережниці королц арештовано трох братів Микитиних.

В Малехові арештовано Василя Горіня, громадського писара і Ковальчука. В Іванівцях переведено ревізію у о. Чехута і Мих. Татчина.

В Турадах переведено ревізію в учит. Ванчицького і Машталіра.

В Жидачеві арештовано. М. Зелика, Мих. Сарафима, Найда, Костирку, Вол. Сивка, Фуркевича і инших. Ревізія була у Клима Серафина.

В с. Мелехові усунено невигідного війта Василя Горіня, а на його місце назначено Петра Дериша, котрий йдучи на руку старості нагнав селян до Роздолу, де їх силою примушено голосувати.

В золочівських тюрмах.

В золочівській тюрмі перебуває около 100 політичних вязнів. Дня 5. листопада привезено 25 нових арештованих в Тернопільщині. У вязницях є богато священиків, між ними о. Пелліх з Радехова, о. Лиско з Ракобут, о. Височанський, о. Панчишин з Гологір, о. Пришляк з Барилова й о. Лев Дорош із Скнилова.

Вязнями опікується комітет, на чолі з пп. Хмельовським та Дрогомірецьким.

Золочівщина.

В Безбрудах переведено ревізію 1. XI. у Яремка Клима, Олійника Івана і Шевчука Михайла. Шукано за якимись відозвами, муніцією але нічого не найдено. З того самого села арештовано у Львові студ. прав Михайла Шевчука.

Населення участи в виборах не брало. Вибори до сойму перепроваджено в неділю самим війтом, тому староство наказало другий раз перепровадити в середу 8. XI. Війт (мондра глова) бачив, що навіть всі Поляки не взяли участи у виборах спровадив до села військо, щоб настрахати людей. Українське громадянство зовсім здержалося від голосування з вимком кільканайцять „поржондних русінуф", котрі завсіди хрунять поміж нашим населенням. Імена всіх тих є відомі, але шкода паперу, щоби кождого з тих нікчемників з окрема вичисляти.

Коломия.

Із поліційних арештів переведено у тюрму: акад. Арсенича, Бехметюка уч. VII. кл. гімн., Витвицького уч. VII. кл., акад. Козака, учит. Ревюка і Стефановича уч. VII. кл.

На днях арештовано: Ярослава Івантишина уч. VIII. кл. гімн., Кравчука, абіт. ґімн., Куницького, Яремчука, сем. абіт. Ясінчука та дві учениці учит. семінарії під замітом, що складали якусь присягу. Із Вербіжа увязнено 16 сільських молодців. Арештування невпинно ідуть дальше.

Лагодів.

В Лагодові пов. Перемишляни арештовано Мих. Тивонюка, Ярослава Сахна студ. мед. Окрім кількох несвідомих та стероризованих селян ніхто участи у виборах не брав, хоча поліція гнала до урни навіть в ночі.

Лютовиська.

Повінь арештовань не минула і такої гірської закутини, як Лютовиска. Із Самбора прийшов відділ війска (навіть артилєрія). Під час виборів це військо силувало населення до голосовання. У всіх свідомих Українців переведено ревізії, а іменно в домі о. Михайла Паславського, о. Йосифа Полянського, Івана Панаса, д-ра Вол. Кобільника, Олекси Свистуна, д-ра Вол. Таранєвича, Гарасима Чубатого, Вас. Лопачака. Після ревізії їх усіх арештовано і вивезено до Сянока. Які відносини панують в Сяніччині, свідчить хочби такий факт, що навіть польські ксондзи проповідують шовінізм та боротьбу з Українцями.

В Поляні, ксьондз Гуцінські що неділі накликує так: „Помудльми сєн до Маткі Боскей, жеби очисціла наш край од Жидуф і гайдамакуф".

Наслідки такої християнської проповіди, можна предбачити. Польське духовенство провокує та займається допосами на Українців. На кордонах Чехословаччини змічнено варти, а жовніри знущаються над селянами. В селі Волосате жовніри побили Федя Ленька і арештували його.

Печеніжин.

Арештовано о. Левицького.

Соколівка п. Золочів.

В понеділок 13. с. м. арештовано голову тов. „Сокіл", купця п. Івана Видрівського і сейчасже відвезено до Золочева.

АРЕШТУЮТЬ НАВІТЬ ПОМЕРШИХ.

В Камінці струмиловій поліція прийшла до громадянина Панькова і заявила, що має наказ арештувати його сина Евстахія. Тут довідалися, що той небезпечний Евстахій згинув на війні ще 1917 р.